

Skolehelsetjenesten

– leilendingsarbeid for kommunen, eller innholdsrikt og stimulerende?

Jeg startet som skolelege i 2003. Da jobbet jeg i en tredelt stilling mellom Sandbakken barne- og ungdomsskole og Hafslund ungdomsskole.

Det første som slo meg var hvor forskjellige disse arbeidsplassene var. Det fantes ingen fastlagt struktur på jobben jeg skulle gjøre. Den var mer eller mindre subjektivt definert av den helsesøsteren jeg skulle jobbe sammen med. Jeg hadde også følelsen av at de forskjellige helsesøstrene tråkket forsiktig rundt meg for å finne ut hva slags lege de hadde med å gjøre, og hvilke oppgaver jeg måtte ønske å utføre. Dette var nok betinget av forskjellige kollegaer som hadde vært der før meg, og deres spesielle ønsker om hvordan deres arbeidshverdag i skolehelsetjenesten skulle være. På barneskolen ble jeg bedt om å gjøre noen enkle forskoleundersøkelser som hver for seg kun tok fem til ti minutter. Dersom det gjaldt henvisninger til psykiatrien så ble det lagt et søknadsskjema foran meg som jeg «bare» skulle signere. Problemstillingene var allerede definert av helsesøster og skjemaet ferdig utfylt. Grunnen til dette var at slik hadde tidligere kollegaer ønsket det. Da ble det mer tid til avislesning. Hun virket lei av å hele tiden måtte forholde seg til forskjellige leger med forskjellige ønsker.

På ungdomsskolen var det heller ikke definert særlig med arbeidsoppgaver. Jeg skulle fortelle noen tenåringsjenter om hvorfor det var lurt å tenke seg om rundt det meste som er «syndefullt», så var det meste av dagen unnagjort.

Det var i og for seg behagelig å ha en slik «fridag» midt i en stresset allmennpraktikeruke. Men, undergravde jeg ikke mitt eget fagfelt ved å la andre definere min legejobb?

Jeg fant etter hvert ut at jeg måtte forsøke å gi disse dagene innhold i forhold til mitt fag.

Så jeg tenkte jeg kunne forsøke å formidle en del holdninger i rollen av å være lege. Jeg valgte så «røyking» som første tema. I og for seg et tema helsesøster også snakket med elevene om, men det har faktisk fortsatt tyngde det man uttaler seg om som lege (på tross av hva VG eller Dagbladet måtte ønske).

Hvem snakker best til ungdom? Jo, mitt svar er ungdom. Derfor ba jeg lærerne i hver klasse plukke ut forskjellige typer elever i klassen som ønsket å være med i en helsegruppe på skolen. Kvikke sjeler forstod raskt at dette kunne innebære undervisningsfri, og derfor manglet det ikke på frivillige. Vi møttes så i plenum for å diskutere røyking og legge opp en strategi for fremvisning. Elevene var meget engasjerte også de som røyket selv.

Ikke bare ble de fleste sterke antirøykere men de fikk også god trening i å snakke til større forsamlinger. Noen av de røykende elevene sluttet med det, og noen foreldre hadde fått så hatten passet over frokostbordet og valgte å slutte de også. «You can't win 'em all», men mange fikk mye positivt ut av dette, og da spesielt skolelegen, som følte han gjorde noe nyttig for seg.

Dette er en arbeidsform jeg kan anbefale for kollegaene. Det er selvfølgelig like mange ønsker og meninger på dette som det finnes allmennpraktikere (kjenner jeg min egen stand rett). Man bør jo også trives med å jobbe med ungdom. Men jeg tror det er viktig å komme tidlig på banen for å definere sin egen faglige rolle i en slik jobb. Ellers blir man for andre nærliggende yrkesgrupper en «kommunal leilending» som må stå med lua i hånda og bli fortalt hva man skal gjøre.

Helsesøster virket å foretrekke at jeg selv tok initiativ til den jobben jeg hadde lyst til å gjøre. Man kan jo selvfølgelig spørre om det var en helsesøsterjobb jeg gjorde. Men dersom legerollen ikke skal utviskes totalt må vi bruke utdannelsen vår i en slik jobb. Det kan jo være at helsesøstre har tatt over en oppgave som tidligere var legens!

Jeg tenker at det er like mange meninger som det finnes skoleleger i forhold til hvilke arbeidsoppgaver vi bør og ikke bør gjøre. En ting er ihvertfall sikkert at vi er der for å gjøre en jobb, så får vi forsøke å gjøre noe som virker meningsfullt for oss og de elevene vi møter.

Kenneth Gutterup

Har du kommentarer, reaksjoner eller spørsmål om artikkelen? Inspirerer den deg til å skrive noe selv? Ansvarlig redaktør for denne artikkelen har vært Petter Brelin. Kontakt ham på brelin@c2i.net